

AG 32 - Arbetshygien

Utsänt till: Sjögren, Folkesson, Gerhardsson,
Hammar, Lind-Båth, Lundin, Mellqvist, K A Pers-
son, Ramberg, Sävemark, Trägårdh, Ulfvarson,
Wattman, Weman, Wemmert
samt för kännedom: Kadefors, B Pekkari

PROTOKOLL

Nr 60

fört vid sammanträde med AG 32 den **16 maj 2002** hos Svetskommissionen i Stockholm

Närvarande: Bengt Sjögren (ordf), Mathias Lundin (sekr), Claes Trägårdh, Ulf Ulfvarsson.

1. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

2. Föregående sammanträdes protokoll (nr 59)

§4 Angående systematiskt arbetsmiljöarbete: gäller allt och naturligtvis inte bara kemiska produkter. Man behöver inga rutiner för sådant som inte bedöms som farligt. Man går ner på den föreskrift som innehåller reglerna.

§8 BS 18001 är en brittisk standard.

§10 Stavning: Janez Marinko.

De artiklar till svetsen som anges i §4, §8g och 10, har dessa någon tidtabell?

Utkast till artikel om varuinformation för tillsatsmaterial för svetsning delades ut. Utkastet diskuterades och förändringar gjordes (**bifogas**, bil32_020516_Utkast_artikel_varuinfo.doc). KEMI kommer att ändra benämningen från varuinformationsblad till "säkerhetsdatablad".

Bengt skriver om "lungpåverkan" (§8g).

Claes kollar om det finns något om isocyanater som är lämpligt att skriva om i Svetsen och gör i så fall ett utkast (§10).

Björn tillfrågas om han är beredd att skriva något till Svetsen angående vibrationer.

Protokollet godkändes och lades till handlingarna.

3. Diskussion om eventuell hopslagning av gruppen med AG 33 – Arbetsplatsens utformning

Sekreteraren informerade om läget för AG 33 och styrelsens förfrågan. AG 33 arbetsområde är "arbetsplatsutformning". De medlemmar i AG 33 som kontaktats har indikerat låg aktivitet m.a.p. ergonomiska och psykosociala frågor kopplade till svetsning. Diskussion: Är det inte närmre med AG 34? AG 32 har ju haft frågor som angränsar till ergonomi t.ex. svetsdraperier. Vi avvaktar med beslut om detta. Sekreteraren går tillbaka till styrelsen samt förbereder en lösning. (Skr.anm. Efter ytterligare kommunikation med de inblandade har framkommit att en hopslagning är bästa lösningen. AG 33 kallas därför till nästa möte med AG 32 och ett utkast till gemensam arbetsordning förbereds)

4. Mangan i svetsrök – Utlåtande av AG 32 som bygger på IIW-VIII-1939-01

IIW-dokumentet som bifogats kallelsen är ett förslag till ett "consensus statement". Frågan aktualiseras troligen av rättsfall i USA. Frågan är om det är lämpligt med en artikel om Mn i svetsrök med utgångspunkt från IIW-dokumentet.

AV har Mn på listan över ämnen där man vill sänka gränsvärdet ytterligare (AFS 2000:3, s 106). Planeringsvärdet är hälften av nuvarande gränsvärdet som är 0,4 mg/m³ för totaldamm och 0,2 mg/m³ för respirabelt damm. AV har starka funderingar på detta.

Man jämför Parkinson med Parkinsonliknande symtom. Detta kanske är ett ämne för "kriteriegruppen för hygieniska gränsvärden" eller AV:s gränsvärdesgrupp.

Rökare har konstigt nog mindre risk för Parkinson.

Vi inväntar det slutgiltiga dokumentet som kommer som ett resultat det arbete som pågår på AV.

5. Gränsvärden

Mn, se föregående punkt. Diskussionen kring gränsvärde för NO₂ har hittills gällt ett indikativt gränsvärde. Man har nu funderingar på att göra ett bindande gränsvärde som då blir högre än det tidigare indikerade gränsvärdet på 0,2 ppm. Detta föregås dock av en lång procedur med intagning av underlag från de olika länderna om ekonomiska, sociala mm effekter. Motsvarar nivågränsvärde i våra föreskrifter. Bindande/tvingande (EU) är asbest, bly bensen, vinylklorid och trädam. Indikativa/vägledande gränsvärden är ca 75 på den europeiska listan men på svenska ca 350. Remissen för nya hygieniska gränsvärden är framflyttad till tidigast sommaren 2003. Beryllium inget.

6. Cancerrisken vid svetsning (krom i kriteriedokumentet diskuteras)

Claes och Bengt informerade om krom i det till kallelsen bifogade kriteriedokumentet. Det är Cr⁺⁶ som ger upphov till cancerrisken. Man skiljer inte mellan olika föreningar av Cr⁺⁶, d.v.s. vad som uppkommer vid olika typer av industriprocesser. Cr⁺⁶ anses som cancerframkallande oavsett vilken typ av industriprocess som framkallar ämnet.

Detta står explicit om svetsning i rapporten: "Vid svetsning i rostfritt stål är metoden avgörande för hur hög exponeringen kan bli. Metallbågssvetsning även kallat pinnsvetsning (*eng.* MMA-Manual Metal Arc) resulterar i högst lufthalter av totalkrom och sexvärt krom. Tidigare studier har visat att luftkoncentrationen av sexvärt krom kan uppgå till mer än 100 µg/m³ (58). Andra studier har visat ännu högre luftnivåer av sexvärt krom, mer än 600-800 µg/m³ (73, 75, 98, 107). Vid TIG-metoden (Tungsten Inert Gas) har förhöjda nivåer av sexvärt krom i luft inte påvisats (99). Vid svetsning i låglegerat stål (kolstål, svartstål, *eng.* mild steel) förekommer inte exponering för sexvärt krom."

Se vidare slutet på gränsvärdeslistan (AFS 2000:3) för hur damm skall bedömas.

7. Standardisering

En lägesrapport (**bifogas**, bil32_020516_Stand) delades ut och diskuterades. Översättning av ISO 10882-1/2 samt 15011-1 diskuterades. Mötet beslutade att översättning av 10882-1/2 ej är nödvändigt.

Branschen måste ta ställning till 15011-1. Är det aktuellt att dra in den gamla svenska standarden om rökklasser? I och med att det inte handlar exakt om den svenska boxen måste jämförande mätningar utföras. Vem gör detta och hur finansieras detta? Sekreteraren kontaktar Esab mfl om hur detta hanteras i förhållande till den gamla svenska standarden om rökklasser.

AG 32 bör informera om att detta är ett faktum och eventuellt inleda ett arbete på en ny hantering av rökklasser. Sekreteraren tar upp diskussionen med Esab m.fl. om ett eventuellt nytt system som ersätter rökklasserna om bygger på EN 15011. Sekreteraren tar även fram det gamla materialet om rökklasserna för att uppdatera gruppen angående detta.

Ett svar har givits på standard för ordlösa symboler. Remissen har inte gått ut till hela AG 32.

Angående projektet 17652-4 i WG 5: För att undvika rök vid svetsning i primad/målad plåt bör man frilägga grundmaterialet minst 10 cm från värmningsstället (AFS 1992:9).

CEN/TC121/WG17 "Environmental checklist" är nystartad. AG 32 har tidigare bestämt att hantera yttre miljö, LCA mm. Mötet ansåg att gruppen tillsvidare ansvarar för detta område och tar eventuellt in kompetens på området om så behövs. Annika Fredgren, Esab, tillfrågas om att vara svensk representant i WG 17.

8. Kort rapportering från:

g) Arbetslivsinstitutet: Bengt berättade om ett fall om en person som lödde (hårdlödning) i en atmosfär av Freon22 (klorflourmetan) och som dog i hjärtinfarkt. Bengt kommer att rapportera när studien är klar.'

I övrigt inget att rapportera på denna punkt. Avslutades p.g.a. tidsbrist.

9. Medlemsfrågor

Inget.

10. Övriga frågor.

Inget ytterligare.

11. Nästa möte.

Nästa möte bestämdes till den 7 oktober 2002 kl 13.00 hos Svetskommissionen. OBS! senare ändrat till **den 1 oktober 2002**.

Vid protokollet
Mathias Lundin